

Yayın Adı Haber Türk
Referans No 33059596
Renk Renkli

Yayın Tarihi 23.10.2013
Etki Tarafsız
STxCM 466,67

Küpür Sayfa 1
Tiraj 197261
Sayfa 19

Ediör: Hüseyin GÜNDOĞDU

23 Ekim 2013 ÇARŞAMBA 19

Kanada'da yapılan araştırmada, Türkiye yetenek endeksinde 59'uncu çıktı. Yeteneksiz miyiz?

'Kaval çalan çocuğu desteklerseniz virtüöz olur'

Maltepe Üniv. Eğitim Bilimleri İlköğretim Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Ayta OKTAY:

ARAŞTIRMANIN sonucuna şaşırılmamak gerek. İnsanların yeteneklerini keşfedecekleri eğitim ortamlarına ihtiyaçları var. Eğer çocukları erken yaşlardan itibaren yetenek ve yaratıcılıklarını geliştirmeye yönelik bir eğitim sürecine sokarsanız, yani eleştirmeyi, problem çözme, bir olayın farklı daha başka nasıl yapılabileceğini öğretirseniz yaratıcılığı gelişir. Ama

sinava odaklı bir topluma haline geldiğimiz için öğretmenler de anne babalar da çocuğun yeni bir şeyler üretip yaratmasından çok, kaç soruya doğru cevap verdiğine bakıyorlar. Dağda kaval çalan çocuğu eğitim verisiz değil dünyaca ünlü bir virtüöz olur. Türkiye yeteneksiz değil ama yetenekli çocuklarına yeterli kadar fırsat yaratmanın bir ülke.

Olimpiyat 2'ncisi Gamze Bulut

POLEMİK 1

Nihal Özlü yazdı
Orhan Pamuk

Vali Feri İbrahim
İzmir Valisi

Cemalettin Çelebi
Muhhtar Kent

Türkiye yeteneksiz mi?

KANADA'da yapılan bir araştırmanın sonucu tartışma yarattı. Araştırmaya göre Türkiye'nin 82 ülke arasında yetenek endeksinde 59'uncu,

yaratıcılık listesinde ise 68'inci sırada yer alması, dikkat çekti. Biz de uzmanlara "Türkiye yeteneksiz mi?" diye sorduk. ■ Tülay ŞUBATLI/AHT

Kişisel Gelişim Uzmanı Mumin SEKMAN:

'Steve Jobs, bir mezrada doğsaydı ne yapabilirdi?'

HEPİMİZ su acı sorunun cevabıyla yüzleşmeliyiz: "Steve Jobs bir mezrada doğsaydı, ne başarabilirdi?" Yetenek, doğuştan sahip olunan potansiyeldir, beceri ise onu eğiterek işe yarar hale getirir. Yetenek liginde geride kalsamız, eğitim sisteminin başarısızlığına bağlanabilir. Yaratıcılık endeksinde geride olmanın nedeni ise muhafazakar bir kültüre sahip olmakla

açıklanabilir. Özgürlüğü sevmeyen, farklı düşünceleri cezalandıran toplumlarda, doğal olarak yaratıcılık gelişmeyecektir. Türkiye, küresel rekabet gücü sıralamasında 148 ülke arasında 44'üncü sırada. Yani yaratıcılık ve yetenek endeksi, küresel ekonomideki liginizi de belirliyor. Türkiye yaratıcı ve yetenekli olmadığı sürece, "orta gelir tuzağı"na asılmayacak.

Kocaeli Üniv. Eğitim Bilimleri Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nuray SUNGUR:

'Her coğrafyada yetenek ve yaratıcılık farklıdır'

BİZ tanım kesiminde, Batı ise teknolojik çağda yaratıcı. Türkiye'de 8 kişilik aileyi asgari ücretle geçindirebilirsin ama Amerika ya da Avrupa'da darbe olur. Her coğrafyada yetenek ve yaratıcılık farklıdır. Türkiye yeteneksiz değil. Tam tersine yetenekliyiz. 16 kültürün üzerinde oturuyoruz. Bizci aşılılmaya, yok etmeye çalışıyorlar. Doğru kültürün simgesi mehmet,

sevgi ve şefkatir. Batı'nınki ise mantık ve paradır. Batı erkekler. Doğru ise kadın. Batı sürekli Doğruyu tip kakar. Tipki bir erkeğin kadını tip kakması gibidir. Bu nedenle Türkiye "-miş" gibi yapıyor, yeteneği anlaşmayan, birey olamamış, büyümemiş çocuk muamelesi görüyor, o rolü oynaması empoze ediyor, eğitim sistemi bu yüzden yaz-boz tahtasına çeviliyor.

Fezeye Mektepleri Vakfı Bşk. Tufan DURGUNOĞLU:

'Yeteneksiz olduğumuz görüşünde hemfikir değilim'

TÜRKİYE yeteneksiz değil. Kriterler nedir bilmiyorum. Hangi kültür seviyesine göre belirlemiş, devletin son politika değişiklikleri bunları içinde yer almış mı bilmiyoruz. Türk kafasının yeteneksiz, geri düzeyde bir bilgi seviyesi olduğu konusunda hemfikir değilim. Ama Türkiye, PISA testlerinde matematik, sosyal bilimler gibi derinlerde çok düşük seviyede görünüyor. PISA değerlerine dikkat etmek fayda var. Çünkü Türkiye ortalaması

almıyor. Bugün devlet'in bir öğrenci için her sene bin dolar yatırımları var. Biz bütçemize baktığımızda her sene bir öğrenci için 10 bin dolar harcıyoruz. Burada birkaç misli fark yaka!anlar. "Çocuklar yetenekten yoksun" demek çok yanlış. Hepsi çok yetenekli, öğrenmeye, bilme, sevgiyi muhtaç kişiler. Biz onun gereğini yerine getirebiliyor muyuz o başka mesele. Bir çocuğa öğrenmeyi öğretirsen o kadar başarılı olursun.

'Evli kadınların yüreğini hoplatır açıklamalar yapmak çok yanlış'

Psikiyatri Uzmanı
Prof. Dr. Kerem DOKSAT:

ERİŞKİNLERDE bulunan bu rahatsızlık ömür boyu sürer ve çocukluktan farklı olan bulgular çıkar. En önemli olarak çocukluk döneminde yaşadığı işitme, çabuk sıkılma, çok yoğunlaşama, hayata ilgili önemli şeyleri unutma, ev için yapılması gereken sorumlulukları unutmaya gibi belirtileri var. Dikkat eksikliği olduğu için aldatmaz ama

POLEMİK 2

'Dikkati sürekli dağılan birinin karısına odaklanması zordur'

Dikkat eksikliği ve hiperaktivite aldatma nedeni mi?

EGE Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy, hiperaktivite bozukluğu ve dikkat eksikliğinin yalnızca çocuklarda görülür bir rahatsızlık olmadığını söyledi. Eriskinlerde de görülen dikkat eksikliği hiperaktif

bozukluğunun (DEHB) kişinin evlilik hayatında da sorunlar yaratacağını ifade eden Doç. Dr. Ersoy, "Eğer eşinin hiperaktif bozukluğu vakası işe sizi aldatma olasılığı çok daha yüksektir. Bu vakalar dikkat eksikliği nedeniyle, başlangıcın sadece akıldan geçirdiklerini

düşünmeden eyleme koyabiliyorlar" dedi. Bu açıklama yeni bir tartışma yarattı. Akıllara "Dikkat eksikliği problemi olan ve hiperaktif olan kişiler eşlerini aldatır mı?" sorusunu getirdi. Alanında uzman isimlere sorduk, işte yanıtları... ■ Zeynep YILDIRIM/AHT

Psikiyatri Uzmanı
Prof. Dr. Kerem DOKSAT:

KESİNLİKLE doğru; çünkü dikkati sürekli oradan oraya kayan birinin karısı üzerine odaklanması zor olur. Dikkatinin dağılması sonucu aldatılacak olması da mantıklı. Onun için rahatlıkla başkaları ile birlikte olabilir. Bu durum kadınlarda da görülebilir ancak erkeklerde daha fazla görülür. Erkek çocuklarında daha çoklukla çabuk olma nedeniyle çok erken basılır. Manik depresif hastalık ise iç içe giriyor, zaten manik depresif olanların da dikkatleri çok kolay dağılır. Gözleri kadından kalmaya geçer. Bunlar doğmadan önce tedavi edilirse çok güzel olur. Çünkü çocuk daha anne karnından henüz hiperaktif olur, daha çok tekme atar, daha sık döner.

Psikiyatri Prof. Dr. Bengi SEMERCI:

'İnsanları paniğe sevk etmemek gerekir'

ERİŞKİNLERDE bulunan bu rahatsızlık ömür boyu sürer ve çocukluktan farklı olan bulgular çıkar. En önemli olarak çocukluk döneminde yaşadığı işitme, çabuk sıkılma, çok yoğunlaşama, hayata ilgili önemli şeyleri unutma, ev için yapılması gereken sorumlulukları unutmaya gibi belirtileri var. Dikkat eksikliği olduğu için aldatmaz ama

çabuk sıkılması ve düzenli yaşama uyum sağlayamaması, evlilik yaşamında sorunlara yol açar. Sonuçta bu özellik çocukluk döneminde yaşadığı işitme, çabuk sıkılma, çok yoğunlaşama, hayata ilgili önemli şeyleri unutma, ev için yapılması gereken sorumlulukları unutmaya gibi belirtileri var. Dikkat eksikliği olduğu için aldatmaz ama

Uzman Psikiyatri Tanju SÜRMELE:

'Dikkat bozukluğu tek başına bağlayıcı olamaz'

ERGENLİK döneminde görülen hiperaktivite bozukluğunun yaşla birlikte yüzde 30'unda azalma oluyor. Eriskin dönemde gelince hiperaktivite azalıyor ama bunun bir de dikkatli kısmı var. Hiperaktivite azalsa bile, dikkatli bozukluğu ve dikkat eksikliği devam ediyor. Dikkatli bozukluğu yaşayan kişi, beyin frenleme sistemini kontrol

Psikiyatri Doç. Dr. Armağan SAMANCI:

'İlişki açısından riski fazla olabilir'

BİREYLERİN kişilikleri ve varsa rahatsızlıkları, bireyin bütün ilişkilerini etkiler. Yani sadece evlilik hayatını değil hayatta olan bütün ilişkilerini olumsuzlaştırır. Bireyin hiperaktif olması ve dikkat dağınıklığı probleminin olması, tek başına "Bütün evliliklerde sorunlu olacaktır" demek değil, ancak bu tipler daha hareketli, daha sosyal ve daha canlıdır. Belli ölçülerde ilişki açısından riski fazla olabilir.

Psikiyatri Prof. Dr. Arif VERİMLİ:

'İsabetli bir yorum olmuşt'

İSABETLİ bir yorum olmuşt. Çünkü Türkiye'de yetişkinlerde dikkat eksikliği bozukluğu çok yaygın değildir. 15 sene önce yapıldığı bir toplantıda, giderek belirgin bir hale geldiğini tespit ettik. Dikkat eksikliği bozukluğu genelde çocuklarda görülür, yetişkinlerde de şekli değişir. Ani

hareketlilik, ani karar alma, dikkatli davranma gibi kişisel davranış ortaya çıkar. Dikkatli olanlarda işe, kumar oynamadan tutun da arzu ve isteklere çabuk doyum sağlamak isteyenler olur. Maddede kullanımı da sıklıkla görülür. Doğru bir yaklaşım olmuşt.